

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG

Vastaava
Johanneksentie 4 - Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10

N:o 5
Toukokuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

39. vuosikerta 1934

ARKIPÄIVÄT ÄVIKISSA

Kun aikaisemmin olen käynyt Ävikissä, niin olen siellä viivähtänyt vain muutaman tunnin joko johtokunnan kokouksessa, tahi muutoin lyhyellä vieraskäynnillä. Näin ollen voin sanoa nähneeni Avikin vain sunnuntaiasussa. Mutta äskettäin sattui minulle tilaisuus ja onni viipyä siellä 4 päivää perättäin ja silloin näin Avikin arkitoimissaan. Kun nyt juuri arkielämä Ävikissä onkin tärkeintä ja pääasiallisinta, niin tahdon tässä siitä lehtemme lukijoille kertoa. Minähän tiedän, että tämän lehden lukijat syvällä osanotolla seuraavat Avikin kehitystä ja toimintaa.

Perjantaina, huhtikuun 7 päivänä matkustin Helsingistä aamujunalla Viertolan pysäkille, johon Ävikistä on vain kilometrin matka. Talon uskollinen Hilda oli tullut minua vastaanottamaan. Ävikissä oloni aikana sain asua saunakamarissa. Siellä olikin niin rauhallista ja hiljaista, että siellä saattoi Helsingistä saapunut, hermonsä kuluttanut pääkaupunkilainen oikein levätä. Ävik on siinäkin suhteessa niin miellyttävä, että siellä voi olla aivan täydellisessä

hiljaisuudessa jos tahtoo. Ja jos ken haluaa seuraelämää, niin on siellä tilaisuus saada hauskaa seuraa sekä kuulevain että kuurojen piiristä.

Oli erittäin kiinnostavaa nähdä sitä järjestystä ja ahkeraa työtä, mikä Ävikissä joka taholla vallitsee. Kenenkään ei tarvitse siellä kärsiä työnpuutetta. Siellä valmistetaan kaikenlaisia käsityöitä hoidokkien työkyvyn mukaan. Nuoremmat hoidokit auttavat keittiössä ja taloustehtävissä vuoroviikoin. Van-

hemmat tekevät käsityöitä Ävikin suuressa, valoisassa työsalissa. Jotkut leikkelevät matonkuteita, toiset kerivät niitä kerälle. Sokeat kuuromykkät kutovat sukkia, käsineitä tahi pölyliinoja. Jokunen nuorista ompelee tahi kirjailee kaunista käsityötään ja Sylvi, jonka tunttee jokainen Ävikissä käynyt vieras istuu aina kangaspuilla. Joskus kutoo hän Ävikin talouteen mitä tarvitaan. Toisinaan kutoo hän kangasta vieraille henkilöille, jotka ovat häneltä tilanneet mattoja, pyyhkeitä, tahi muita tarpeellisia kankaita. Nyt ollessani Ävikissä, värjäsi Sylvi kuteita suureen, tilattuun riijiyn, jota hän rupesi

Ävik

kutomaan. Toivon saavani kerran nähdä tämän ryijyn valmiina, sillä siitä näytti tulevan varsin kaunis ja komea. Iltasin kun työpäivä on päättynyt pannaan kaikki työt pois. Työsali siistitään ja hoidokit »puhelevat» innokkaasti keskenään päivän tapahtumista y.m. Joka sunnuntaipäivänä pitää neiti Ingrid Lönnberg hartaushetken kodin asukkaille. On ilahuttavaa, että tässäkin suh-

Ävikin sauna.

teessa hoidokkien tarpeet tulevat tyydytytyiksi. Kuinka suuri syy onkaan meillä kiittää, siitä, että tämä pieni, hyvä koti on olemassa! Ajatelkaamme, että niin monet kodittomat siellä ovat saaneet hyvän kodin, jossa saavat asua ja oleskella valoisissa, lämpimissä huoneissa, saavat ravinnokseen hyvää, ravitsevaa ruokaa runsaasti. Niin, he saavat kaiken sen hyvän hoidon minkä vanhuuden ja heikkouden päiviinään tarvitsevat. Osaavatkohan Ävikin hoidokkaat ollenkaan olla kiitollisia kaikesta siitä hyvästä? Me ihmiset olemme sellaisia, että emme osaa kiittää niin kauan kun saamme nauttia hyvistä päivistä. Mutta kun pahat päivät tulevat, kun köyhyys ja puute meitä painavat, silloin vasta ymmärrämme kiittää Jumalaa ja ihmisiä siitä hyvästä, mikä meillä oli ja mikä meiltä otettiin. Näin kävisi varmaankin Ävikin vanhuksille ja hoidokkaille jos heidän pitäisi äkkiä lähteä pois Ävikistä kylmään, kovaan maailmaan. Silloin he varmasti huomaisivat mikä aarre Ävik on. Mutta kyllä minä uskonkin, että kaikki Ävikin hoidokit ymmärtävät olla kiitollisia ja iloisia siitä että heillä on niin hyvä koti kuin Ävik.

Mainitsen vielä että Ävikiin on rakennettu viime talvena uudet portaat siihen päähän rakennusta, missä keittiö on. Samalla ovat keittiön portaat kokonaan uusittu. Ävikin ystävä ja harras huoltaja, kouluneuvos Forsius on jo

monta vuotta suunnitellut että pitäisi rakentaa uudet portaat entisten lisäksi rakennuksen yläkerrasta alas keittiön eteiseen tulipalon varalta. Jos sattuisi tulemaan tulipalo, niin kuinka vaikeaa olisi pelastaa vanhoja, kuuvoja, sokeita, sairaita pois liekkien tieltä. Tämän uuden portaatan yläpäässä on sitten vielä hauska »veranta», jolla sokeat kuuromykät talvellakin voivat käydä kävelemässä joka päivä. Ajatelkaa kuinka mukavaa heidän on käydä raitista ilmaa hengittämässä tilavalla portaalla eikä tarvitse mennä kauemmaksi lumeen kahlaamaan eikä syksyin ja keväin kurassa kävelemään. Kyllä he olivat iloiset ja kiitolliset kun ovat saaneet nämä mukavat kauniit portaat käytettäväkseen.

Lopetan lähettämällä lämpimät kiitokseni Ävikin johtajattarelle, neiti Ilmi Liukkoselle kaikesta ystävällisyydestään ja huolenpidostaan minua kohtaan. Myöskin harras kiitos kaikille Ävikin asukkaille.

Elma Ignatius.

KAARLO FABIAN HELISEVÄ.

Maaliskuun 11 p:nä kuoli Turun kunnallissairaalassa keuhkokuumeen murtamana kuuromykkäinopettaja Kaarlo Fabian Helisevä. Vainaja oli syntynyt Kiikassa helmikuun 7 p:nä 1865, joten hän siis kuollessaan oli 69 vuoden ikäinen. Palava opinhalu, joka hänessä jo lapsena oli herännyt, vei hänet nuorukaisena opintielle, Sortavalan seminaarista sai hän päästötodistuksen 1890, toimien kansakoulunopettajana Karkussa ja Virolahdella, kunnes 1894 siirtyi veistonopettajaksi Turun kaupungin kansakouluun ja oli siinä toimessa viisi vuotta. Tutkinnot kuuromykkäinkoulun opettajavirkoja varten suoritti hän Kuopion kuuorojenkoulussa ja erikoisen veistonopettajatutkinnon Näsin seminaarissa Ruotsissa. Turun kuuorojenkoulun siirtyi hän 1899 käsitöiden ja piirustuksen opettajaksi, josta toimesta täysinpalvelleena erosi 1929. Virkansa ohella hoiti hän aikoinaan veistonopetusta myöskin Turun suomalaisessa yhteiskoulussa muutamia vuosia.

K. F. Helisevä.

Opettaja Helisevä omisti itse aivan harvinaisen käsityötaidon joka suuntautui sangen monille eri aloille ja voipi hyvällä syyllä sanoa,

että juuri käsitöidenopettajana hän oli omalla alallaan. Tehtävänsä hän oli aina hyvin innostunut ja koetti erikoisesti kuuromyökkäoppilaisaan kehittää sellaista käsityötaitoa, että nämä sillä alalla olisivat pystyneet hankkimaan varman toimeentulon itselleen. Niinpä onkin useita hänen oppilaistaan pysyväisesti työssä turkulaisissa puusepän työpajoissa, joissa heillä on ensiluokan työntekijän maine.

KUOLLUT KUUROMYKKÄIN YSTÄVÄ

Viime huhtikuun 15 p. kuoli Turussa johtaja *Oskar Sundgren*. Hän oli syntynyt Turussa 27 p. kesäk. 1859. Lopetettuaan koulunkäyntinsä antautui hän liikealalle toimien ensin Turussa ja sittemmin Vaasassa, jossa hän oli Kansallis Oy. Sammon ensimmäisenä johtajana. Jätettyään tämän toimensa siirtyi hän syntymäkaupunkiinsa Turkuun uutteen ja hyvin suoritettun elämäntyönsä jälkeen vanhuuden lepoa nauttimaan.

Jo Vaasassa ollessaan oli johtaja Sundgren sikäläisen Kuuromyökkäin Auttajayhdistyksen paikallisosaston toimikunnan jäsen toimien rahastonhoitajana sen perustamisesta saakka v. 1907 v:teen 1922 ja muutettuaan Turkuun Kuuromyökkäin Auttajayhdistyksen Turun paikallisosaston toimikunnan jäsen v. 1925—1932. Johtaja Sundgrenin Turussa ollessa antautui hänen nuorin tyttärensä, Turun kuuromyökkäinkoulun asuntolan johtajatar, neiti Elli Sundgren, kuuromyökkäinopettajaksi. Tämän johtaja Sundgren varmaan näki ilokseen, sillä olihan hän itse, kuten jo mainittiin, monta vuotta työskennellyt kuuromyökkäin hyväksi »suurella ja lämpimällä harrastuksella» niinkuin K.m. Auttajayhdistyksen Vaasan paikallisosaston toimikunta pöytäkirjassaan hänestä kiitollisuudella mainitsee.

Huhtikuun 21 p. kätettiin johtaja Sundgrenin ruumis Turun vanhalla hautausmaalla kalmiston lepoon. Lukuisat omaisten ja ystävien seppeleet hänen haudalleen sekä lahjoitukset kukkaisrahastoihin ja Porvoossa olevaan vanhainkodin rahastoon hänen nimelleen osoittivat, miten kauniin ja rakkaan muiston hän oli jälkeensä jättänyt.

E. P.

JÄRKYTTÄVÄ TAPATURMA NURMOSSA

Sunnuntaina 15 p:nä huhtik. päivällä klo 1/2 12 aikaan sattui Nurmossa valitettava tapaturma. Sanottuun aikaan oli lohkotilallisen kuuromyökkä Kustaa Sompin 10-vuotias Eino-poika ollut erään toverinsa kanssa metsässä

variksenpesiä hakemassa, Einon toveri oli kiivennyt erääseen kuuseen, missä pojat olivat huomanneet olevan variksenpesän. Tällä välin oli Eino kiivenyt läheiseen honkaan. Laskeututtuaan puusta, kuuli toveri jonkinlaisen mäsähdyksen ja tultuaan maahan hän tapasi Einon makaavan maassa liikkumattomana. Huomattuaan tapauksen hän kiiruhti noin kilometrin päässä olevaan kotiinsa kertomaan tapauksen ja paikalle riensi hänen äitinsä joka kantoi Einon kotiinsa. Sitten hän kiiruhti kertomaan tapauksesta Einon vanhemmille, jotka saivat säikähtyneinä poikansa luo. Vanhempien tultua paikalle oli Eino vielä hengissä. Tällä välin oli menty hakemaan Nurmon kunnan lääkäriä, vaan hän ei voinut tulla kun oli sairas. Niin sai poika odottaa puolitoista tuntia, jolloin hän kuoli. Sitten vanhemmat veivät Einon kotiinsa, jonne kutsuttiin nimismies, joka myös kutsui Seinäjoelta lääkäriin. Tämä saattoi todeta, että poika oli saanut voimakkaan aivotärähdyksen, jonka vaikutuksesta oli m.m. runsaasti tullut verta ja osa aivoista tunkeutunut korvien kautta ulos.

Tutkimuksissa todettiin, että puusta, mihin Eino oli kiivennyt, oli katkenut oksa ja hän oli noin 10 m korkeudelta pudonnut maahan erään kohdalla olevan puunjuuren päälle pää edellä yllämainituin seurauksin.

Tapaus on tehnyt omaisiin ja paikkakuntalaisiin järkyttävän vaikutuksen. Eino Somppi oli ahkera ja hyväntapainen koulupoika. Häntä surevat vanhemmat, veli, sisar, kansakoulutoverit ja paikkakuntalaiset.

Eino Sompin ruumis siunattiin Nurmon hautausmaan multaan 22 p:nä huhtik. Ruumissaatto muodostui runsaslukuiseksi surujuh-laksi. Useita seppeleitä laskettiin, m.m. omaisten ja koulutoverien seppele, jonka nauhaan oli kirjoitettu: »Viimeinen tervehdys kiltille Einolle surevilta kansakoulutovereilta». Värsy: »Miksi loppui sun elosi tie niin äkkiarvaamatta. Miksi menit pois, emme antaneet ois. Me kaipaamme, kaipaamme sinua.

Kertoja.

TERVEISET RANNILASTA!

Jyväskylän Kuuromyökkäin Yhdistys järjesti viime Marianpäivänä huviretken Puuppolan kylässä sijaitsevaan Rannilan taloon. Sinne on n. 11 km. matka Jyväskylästä.

Jäseniä tulikin mukaan alun kolmattakymmentä henkeä. Kyllä kelpasikin huvimatka tehdä, kun yhdistys järjesti jäsenilleen vapaan edestakaisen automatkan.

Kello yhdeksältä Marianpäivän aamuna kerääntyi kuuromyökkä lähtöpaikalle, Kuuromyökkäin-

koulun pihamaalle odottelemaan linja-auton saapumista. Keskustelu luisti ja leikkiä laskettiin. Yksi ja toinen ihmetteli, kun erällä neitosella oli suuri faneerilaatikko mukanaan »Et suinkaan sinä vain noin paljon syö?» kysyi joku utelias. Ei mutta voi ihmettä, kun asian-

Huvimatkalta Rannilaan.

omainen neitonen sanoi mukansa olevan kokonaisen kalakukon. Sanoipa sen vielä yksin syövänsäkin. Me toiset kyllä kovasti pelkäsimme ja varoittelimme, että kukko se on kalakukkokin ja se voi vielä laulaa aamuvirtensä hänen vatsassaan — Taisikin koko »kukkojuttu» olla pelkkää lorua, sillä tiesimme, että siellä suuressa faneerilaatikossa oli kahvia, y.m. hyvää, sillä pitihän perillä olla myös kahvitarjoilua.

Siinä puolisen tuntia odoteltuamme tulla hyrräsi kauan kaivattu autokin paikalle. Näkyi olevan tavallista isompi, niin että kaikki hyvin mahtuivat sisälle. Kohteliaina miehinä antoivat miespuoliset retkeläiset ensin naisten ja lasten valita paikkansa autossa. Se tulikin aivan täyteen. Niin sitä sitten lähdettiin ja huristettiin ensin komeasti kaupungin halki Puuppolaan johtavalle maantielle ja sitten pitkän hyvää, tasaista tietä. Matka olisi tarjonnut paljon katseltavaa, sillä ovathan Keski-Suomen tiet hyvin mäkisiä ja tarjoavat kauniita näköaloja, mutta eipä siinä joudettu paljontaan ympäristöä katselemaan.

Rannilan talon kohdalla pysähdyttiin ja nousuttiin autosta. Poutasen Väinö nappasi meistä siinä auton vieressä kaksikin kuvaa, ja tässä on nyt toinen K.m. lehden palstoilla komeilemassa. Kun oli autonkuljettajalle vielä annettu sellaiset evästykset, ettei vain unohtaisi meitä yöksi vieraaseen taloon, lähdimme pitkänä jonona kohti määräpaikkaa. Kulkipa siinä matka talon navetan ohi. Uskokaa jos tahdotte, hyvältäpä se navetan haju tuntui kaupunkilaisenkin nenään. Sisään taloon astuessamme huomasimme heti, että kylläpä olimmekin osanneet valita oikean paikan. Isäntäväki otti meidät ystävällisesti vastaan. Pian siinä talon tilavassa ja suuressa tuvassa jokainen tunki olevansa kuin kotonaan.

Pian juolahti jonkun päähän, että saunakin olisi lämmitettävä. Isäntäväki suostui heti tuumaan ja niin lähti talon kuuromykkä renki Alvar muutamien apulaisten kanssa panemaan saunaa lämpiämään. Kovasti varoteltiin heitä, että sauna on saatava niin kuumaksi, jotta löylyä riittää joka miehelle.

Sillääika ryhtyivät yhdistyksen emännät kahvinkeittomisiin. Pian oli kahvia kupeissa ja nopeasti se kaupansa tekikin. Ainahan kahvi retkillä hyvälle maistuu. — Sitten istuttiin ja levähdettiin vähän aikaa.

Vähän ajan kuluttua päätimme joukolla lähteä kävelemään ja katselemaan paikkakuntaa. Lähellä Rannilaa, n. 1 km. päässä, sijaitsee Pyyhkäälä, itsenäiseksi päässyt pieni torppa. Siinä asuu kuuromykkämies Vasara-vainajan kuuleva leski poikansa kanssa. Heitä päätimme mennä tervehtimään. Kovinpa torpan emäntä hämmästyti nähdessään ikkunastaan sellaisen kansanpaljouden ilmestyvän pihamaalleen. Puheenjohtaja sai luvan mennä rauhoittamaan talon asukkaita ja nyt tuli ystävällinen kutsu sisään. Fieni tupa täyttyi aivan ääriään myöten. Heräsi siihen talon kissakin ja katsele silmät pyöreinä meitä. Kauhistuneena se loikkasi lattialle ja saman tien ovesta ulos.

Pian lähdettiin paluumatkalle takaisin Rannilaan. Kiireeseen oli kai syynä sekin, että tiedettiin saunan kohta odottavan kylpijiitä. Ja niin olikin. Joku näkyi kantavan suuren kantamuksen vastoja saunaan. Ei muuta kuin

KUUROMYKKÄIN HOITO

Eduskunnan täysistunnossa huhtikuun 17 p:nä esitettiin ainoaan käsittelyyn ehdotus toivomukseksi kuuromykkäin hoidon uudistamiseksi. Eduskunta hyväksyi toivomuksen, että hallitus kiinnittäisi huomiota kuuromykkäin jatko- ja ammattiopetuksen järjestämiseen ja ryhtyisi asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Joko alkaa avautua ovi kolkuttaville?

kiireesti kylpemään. Eipä taida olla paljoa sen ihanampaa kuin on maalaisaunan löyly. Suuri ero on sentään maalais- ja kaupunkilaissaunojen välillä. — Lauteille ei mahtunut monta yhtäaikaan, niin että siinä toiset saivat odotella vuoroaan. Lapsetkin kylpivät miesten jälkeen. Hauskalta kuulosti saunanporstuaan, kun siellä sisällä isä-Toikkanen komensi poikiensa ottamaan kovempaa löylyä. — Paljon olisi matkamme hauskuudesta puuttunut, jos emme olisi kylpenet.

Saunassa ollessamme oli keittiössä keitetty suuri padallinen perunoita. Joka halusi, sai ottaa siitä evään lisää. Lopuksi kerättiin kolehti maksuksi perunoista. Emännätkin saivat sillävälin kahvin valmiiksi. Kauppa kävi ja markka markan perään tipahti yhdistyksen kassaan.

Henkistä ohjelmaa ei paljoakaan ollut, sillä eihän kukaan tahtonut vaivata päätään esittämällä jotakin näin huvimatalla. Eräs yhdistyksen jäsen selosti »Unelma karjamajalla» elokuvan sisällön.

Alkoi jo olla iltapuoli käsissä. Muutamat lähtivät hakemaan pajukissoja. Toipa talon renki niitä kokonaisen syyksellisen. Siitä sai ottaa se joka halusi kotiin tuomisia. Aika meni nopeaan. Tuli lähdon hetki. Isäntää ja emäntää kiiteltiin ja sitten lähdettiin n. puoli kuuden aikaan tienristeykseen autoa odottamaan. Pian se tulikin ja kohta olimme kaupungissa.

Nyt taitaa itsekukin mukana ollut ajatella itseksensä, että kyllä olisi tänä vuonna vielä saatava toinenkin huviretki toimeksi. Niin — ehkäpä juhannuksena . . .

A. K—s.

ÄITI

Kaikilla ihmisillä on kerran ollut äiti. Monilla ihmisillä on vielä äiti. Toisilta ihmisiltä on äiti kuollut. Ne monet ihmiset, jotka omistavat äidin voivat olla hyvinkin onnellisia. Monet ihmiset eivät kuitenkaan ymmärrä, mitä on omistaa äiti. Usein he halveksivat ja soimaavat häntä. Senvuoksi hyvä Jumala on antanut ihmisille pyhän neljännen käskynsä. Me voimme oppia sen raamatusta ja katekismuksesta ja se on seuraava: »Kunnioita isääsi ja äitiäsi, että menestyisit ja kauan eläisit maan päällä». Minä toivon, että ihmiset oppivat rakastamaan ja kunnioittamaan äitiä.

Kun minä olin pieni lapsi, niin minä en ymmärtänyt mitään. Minä vain itkin, kun minulta puuttui jotakin. Kun minulla oli nälkä, niin äiti syötti minua, sillä minä en itse osannut syödä. Kun minun oli jano, äiti antoi minulle juotavaa. Kun minä joskus olin surullinen, niin äiti otti minut syliinsä ja lohdutti

KIRJE ÄIDILLE

(Äitien päivänä)

En oikein tiedä, mitä kirjoittaisin
kun olen itsekin jo melkein väsynyt.
Oi Äiti! Monin, monin kerroin väsyneempi olet Sinä.
Ei ole päiväs kaikki onnekkaita olleet,
ne ovat tuoneet tuskaa, huolta paljon.
Me kaikki lapses Sun, heist' ehkä enin minä,
kun pahoitin Sun mieles tubansinkin kerroin
ja haavoitin Sun herkän sydämes.

Sinä kaikki anteeks annat, unhoitat.
Vain salassa Sä joskus yksin huokaat
ja kuivaat kyynelitäis huivis kulmaan, kun muistat
meidä.

Voi että niin pian meni aika lapsuuden ja nuoruuden.
se kultainen, kun itse hoivasit Sä meitä.
Alati kun silmäis vartioi, askeleita pihanurmikolla,
kun illan tullen peitit vuoteeseen.
ja silmin väsynein sen luona rukoilit ja valvoit.

Nyt maailmalla kaikki kuljemme —
jo lapsuustanhuoiden portit suljettu on meiltä,
ei nurmikkaa nuorta koskettaa saa jalka.
Vaan luokses aatoksissa usein palaamme
Sun läbellesi, silmäis loisteeseen ja kotiin —
jossa aina on kuin sunnuntai,
kun olet Sinä siellä Äiti, armas, hellä, hyvä —.

Kaisu Pitkänen.

minua ja minä tulin jälleen iloiseksi. Kun minä olin sairas, niin äiti valvoi minun vuoteeni vieressä ja hoivaili minun parhaansa mukaan. Hän antoi minulle lääkkeitä. Äidin ainainen huoli on saada lapsensa pysymään terveenä.

Tuosta kaikesta hellästä huolenpidosta jo huomaa, kuinka suuri on äidin rakkaus lastaan kohtaan. Äidin rakkaus on suurempi kuin kenenkään toisen ihmisen, mutta Jumalan rakkaus on vielä suurempi.

Joskus kun äiti käskee lapsia tekemään jotakin, niin usein lapset eivät tahdo. Silloin he tekevät äidin hyvin surulliseksi. Joskus saatetaan tapahtua niin, että kun äiti käskee jotain niin se voi olla viimeinen pyyntö. Lasten pitää siis olla tottelevaisia äidille, sillä ei tiedä vaikka jokin palvelus olisi viimeinen minkä me teemme hänelle.

Useat ihmiset huomaavat millä tavalla he ovat käyttäytyneet äitiä kohtaan vasta sitten kun katumus on jo myöhäistä. Siis jokaisen ihmisen pitää ajatella miten hän käyttäytyy äitiä kohtaan ennenkuin katumus on myöhäistä. Se ihminen joka ei rakasta ja kunnioita vanhempiaan, rikkoo neljännen käskyn. Kun ihmi-

set rikkovat käskyjä vastaan, niin he tekevät syntiä, jota Jumala ei jätä rankaisematta.

Meidän pitää osoittaa kiitollisuutta äitiä kohtaan senvuoksi, että hänellä on meistä paljon vaivaa. Me voimme osoittaa kiitollisuutta sillä tavalla, että me olemme tottelevaisia ja kiitollisia ja ystävällisiä hänelle. Jos me kunnioitamme ja rakastamme vanhempiamme, niin Jumala siunaa meitä.

Irja Saarinen

Turun kuuromykkäinkoulun oppilas.

„KUUROMYKKÄIN JOULU“

Nyt vasta ovat viimeisetkin joululehtemme asiamiehet lähettäneet »Kuuromykkäin Joulun» toimitukselle tilityksensä. Voimme nyt siis ilmoittaa ketkä asiamiehet ovat eniten joululehtiä myyneet ja siis palkinnon saaneet.

Maaseudulla: Nestor Vänni, Hämeenkyrö myi 284 lehteä, sai ensi palkinnon, Hilda Poikela, Helsingin ympäristö, myi 152 lehteä, sai toisen palk., K. N. Koskinen, Loimaa, myi 133 lehteä, sai kolmannen palk., Erkki Hirvonen, Joensuu—Mutala, myi 110 kpl., sai neljännen palk., Mimmi Vikström, Vihti, myi 110 kpl., sai 5 palk., Kalle Salo, Mänttä, myi 100 kpl., sai 6 palk. Sen lisäksi jaettiin 2 ylimääräistä palkintoa asiamiehille J. F. Talvia, Kiikka ja Oskari Rajala, Hämeenkyrö, jotka myivät 100 kpl. kumpikin.

Kaupungeissa: neiti Ina Nordlund, Pori, myi 300 kpl., hra Johannes Leppänen, Mikkeli, 100 kpl., neiti Sigrid Andersson, Hämeenlinna, myi 141 kpl., Ilmari Lehtonen, Lahti, myi 100 kpl., neiti Siiri Talvia, Tampere, myi 100 kpl., neiti Elli Silvander, Jyväskylä, myi 100 kpl.

Palkintojen suuruus oli ensi palkinnot 100 mk., toiset palkinnot 75 mk., kolmannet 50 mk.

Lähetämme uskollisille, ahkerille ja toimellisille asiamiehilleme yli maan sydämelliset kiitokset siitä, että joululehtemme saatiin levitettyksi taas runsaasti. Lehtiä jäi joukko myymättäkin huonon raha-ajan takia. Ihmisillä ei ole rahaa lehtien ostamiseen. Toivomme, että voimme niillä maksaa »Kuurom. Lehden» ja ruotsalaisen Kuurom. lehden tuottaman tap-
Kiittäen Toimitus.

ESITELMÄPÄIVÄT KUOPIOSSA

Kuopion Kuuromykkäin Yhdistys järjesti esitelmäpäivät maalisk. 31 ja huhtik. 1 päivinä Kuopion ja ympäristön kuuroille. Näiden päivien voi sanoa onnistuneen erinomaisesti toispaikkakuntalaisten lausunnoista päätellen.

Lauantaina maalisk. 31 p. kokoontuivat läheltä ja kaukaa saapuneet osanottajat kuuro-

jenkoululle klo 18. Yhdistyksen puheenjohtaja opettaja O. Hiekkala lausui kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen pitämässään esitelmässä hän kosketteli yksityisen ja perheen talouselämää, raha-asioita. Erityisesti korosti puhuja sitä seikkaa, että tulot ja menot ovat keskenään tasapainossa. Monella on se harhaluulo, että se riippuu yksinomaan suurista tuloista. Ettei niin ole asianlaita, osoittaa esim. se seikka, että monet valtion virkamiehet, joilla on hyvinkin suuret tulot, ovat kavaltaaneet haltuunsa uskottuja varoja. Nämä kavalletut summat ovat he sitten käyttäneet ylelliseen elämään. — Tärkeintä on elää tulojen mukaan, missään tapauksessa ei menojen pidä olla niitä suuremmat. Jos kuitenkin niin olisi asianlaita, on sellainen yli varojen elämistä, siis tuhlausta. Suu on aina asetettava säkkiä myöten, s.o. ei ole kulutettava enemmän kuin minkä ansaitsee.

Esitelmässä oli sangen paljon varteenotettavaa ja palkittiin puhuja vilkkain kättentaputuksin.

Toisen esitelmän piti op. Veikko Lehvä aiheenaan Aleksis Kivi, Suomen suurin runoilija, jonka syntymästä ensi syksynä tulee kuluneeksi 100 vuotta. Kiven elämänvaiheista puhuja kertoi seuraavaa:

Aleksis Kivi syntyi köyhän kyläraätälin poikana keski-Uudellamaalla Nurmijärven pitäjän Palojoen kylässä lokak. 10 p. 1834. Kasvaen jäyhän hämäläisväestön keskuudessa hän tutustui jo varhain luontoon ja kansaan, kenties myöhemmin kirjailijana käyttäen hyväkseen tätä tuntemustaan. 12-vuotiaana hän pääsi kouluun Helsinkiin. Opinnot sujuivat huonosti perheen varattomuuden takia ja vasta 11 vuoden kuluttua 23 vuotiaana hän tuli ylioppilaaksi. Jonkun aikaa Kivi seurasi yliopistossa luentoja Fredrik Cygnaeuksen näytelmärunoudesta ja Elias Lönnrotin Kalevalasta, mutta opinnot jättäen muutti sitten Siuntion ruotsalaiseen pitäjään, alkaen kirjallisen toimintansa. Tällöin jalomielinen Charlotta Lönnqvist auttoi häntä taloudellisesti.

Aleksis Kivellä oli heikko terveys, joka alkoi huonontua. Lisäksi hänen järkensä valo sammui. Vuotta myöhemmin eli v. 1872 jouluk. 31 päivänä hän suuressa kurjuudessa kuoli.

Kiven kirjallisesta tuotannosta mainitsi puhuja sitten seuraavaa:

Jo koulupoikana Aleksis Kivi kirjoitti lyhyen kertomuksen »Koti ja kahleet». Hänen ensimmäinen teoksensa, josta hän sai Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran palkinnon, oli Kalevala-aiheinen näytelmä »Kullervo». Sitä seurasi verraton huvinäytelmä »Nummisuutarit». Muista teoksista mainittakoon »Kihlaus», »Karkurit», »Lea», joka esitettiin ensi kertaa toukok. 10 p. 1869 ja pidetään sitä hetkeä Suo-

URHEILUOSASTO

KILPAILUKUTSU

Meillä on täten kunnia kutsua kaikkia KUL:n alaisia seuroja ja yksityisiä jäseniä osallistumaan

KUL:n rata- ja kenttärheilumestaruuskilpailuihin,

jotka me järjestämme asianomaisella luvalla Eläintarhan urheilukentällä tulevan heinäkuun 28–29 päivinä 1934.

Kilpailuohjelma:

Lauantaina 28. 7. klo 16.

1. 100 m juoksu, koe-erät
2. 100 m „ „ naisten
3. Kuulantyöntö
4. Korkeushyppy, naisten
5. 100 m juoksu, loppukilpailu
6. Korkeushyppy
7. 1500 m juoksu
8. Kiekonheitto
9. 100 m juoksu, loppukilpailu, naisten
10. 400 m juoksu, koe-erät¹⁾

Kilpailujen päätyttyä tapahtuu yleinen valokuvaus, jolloin kaikkien kilpailijain on oltava kilpailuvuissa.

Sunnuntaina 29. 7. klo 13.

1. 200 m juoksu, koe-erät
2. 800 m juoksu
3. Pituushyppy, naisten
4. Keihäänheitto
5. 200 m juoksu, loppukilpailu
6. Seiväshyppy
7. Kuulantyöntö, naisten
8. 110 m aitajuoksu (matalat aidat)
9. 4×100 m viestinjuoksu
10. 5000 m juoksu
11. Pituushyppy
12. 400 m juoksu, loppukilpailu²⁾

¹⁾ Voi tapahtua suoraan kilpailuna, jolle ilmaannu enempää kuin 6 miestä.

²⁾ Jos sitä ei tarvita enää, niin sen sijaan siirretään 110 m aitajuoksu. — Kilpailujen päätyttyä lähdetään Humallahden uimalaitokselle, jossa pidetään uintikilpailut. — Ohjelman muutosoikeus pidätetään.

Osanottokelpoisuuden saamista varten on määrätty tulosrajat seuraaville urheilulajeille: 100 m 12,9; 200 m 27,0; 400 m 60,0; 800 m 2,18; kuulant. 9,80; kiekonh. 28,00; keihäänh. 38,00; korkeush. 1,50; pituush. 5,30 ja seiväsh. 2,50. Naisille: 100 m 16,0; korkeush. 1,05; pituush. 3,80 ja kuulant. 7,70.

Meillä on täten kunnia kutsua kaikkia KUL:n alaisia seuroja ja yksityisiä jäseniä osallistumaan

KUL:n uintimestaruuskilpailuihin,

jotka me järjestämme asianomaisella luvalla Humallahden uimalaitoksella tulevan heinäkuun 29 päivänä klo 16 eli yleisurheilukilpailujen päätyttyä.

Kilpailtavina lajeina ovat miesten ja naisten 50 m vapaa- ja 100 m rintauinnit

KUL:n mestaruusmitalit ja I–III palkintoina kunniakirjat jaetaan kaikissa lajeissa. 4×100 m viestinjuoksussa kilpaillaan Sulo Vuokon »Karhu»-veistoksesta, jonka puolustajana on H:gin Kuuromykkäin Urheiluseura. Sitäpaitsi järjestävä seura tulee jakamaan arvoesineitä palkintoina, mistä lähemmin seuraavassa numerossa.

Osanottoilmoitukset on tehtävä viimeistään heinäkuun 20 päivään mennessä osoitteella: *Jussi Luomajoki, Helsinki, Helsingink. 11. B*, ja on ilmoitusta seurattava ehdottomasti 15 mk. viestinjoukkueelta, 10 mk. mieheltä ja 5 mk. naiselta. Jälki-ilmoituksista kaksinkertainen maksu. *Kolme päivää ennen kilpailuja ei oteta vastaan ilmoituksia.*

Huom.! Ilmoittautujien pyydetään liittämään osanottoilmoituksiinsa tänä kesäurheilukautena heinäk. 20 päivään mennessä saavuttamansa parhaimmat urheilutulokset, jotka tulee painettavaksi kilpailuohjelmavihkoseen. Nämä tiedot ovat hyödyksi sekä katselijoille että kilpailijoille ja palkintotuomareille.

Kilpailijoille varataan vapaa asunto. Majoituspaikasta lähemmin seuraavassa numerossa.

Muuta virallista kutsua ei lähetetä seuroille.

Toivoen runsasta osanottoa, merkitsemme urheilutervehdyksin

Helsingin Kuuromykkäin Voimistelu- ja Urheiluseura

Hjalmar Sandblom
puheenjohtaja

Jussi Luomajoki
sihteeri

Huomattavaa mestaruuskisain kilpailijoille ja katselijoille

Noin 15 minuuttia ennen kunkin kilpailulajin alkamista toimitetaan kilpailijoille pukuhuoneeseen ilmoitus: »kilpailijat, valmistautukaa» ja noin 5 minuuttia ennen mainitun lajin alkamista: »kilpailijat heti suorituspaikalle».

Mahdollisista kilpailusääntöjen vastaisista menettelyistä voidaan tehdä suullinen vastalause joko kilpailun aikana tahi sitä ennen, tahi kirjallinen vastalause kahdessa tunnissa kilpailun päättymisestä ylituomarille. Kirjalliseen vastalauseeseen on liitettävä mukaan Smk. 25:—, joka voidaan palauttaa tahi olla palauttamatta sen mukaan, onko esitetty vastalause pätevä vai ei?

Sisäkentällä ei saa oleskella ketään muuta kuin kulloinkin tarpeelliset palkintotuomarit ja käynnissä olevissa kilpailutehtävissä liikkuvat urheilijat. Muulloin kilpailijoiden tulee istua heille varatuilla paikoilla ulkokentällä. Ei liioin urheilijajoukkueiden johtajien ole lupa liikkua sisäkentällä, muuten he ovat kilpailijoille ja palkintotuomareille haitaksi yllyttäen suojattajansa ja väitellen palkintotuomareita vastaan. Tuomareiden päätökset ovat lopulliset ja vetoamattomat kunkin kilpailijan saavutuksiin nähden. Johtajien olisi paras antaa suojateilleen viimeisiä »eväksiään» näiden mennessä suorituspaikoille.

Katselijoiden »tulosnään» tyydyttämiseksi tulee pystytettäväksi heittokehästä tahi -viivasta suoritettavia heittoja varten vedettyjen suuntarajojen loppupäihin metalliset sektorilevyt, joissa numerot osoittavat, montako metriä on heittokehään tahi -viivaan. Samoin pystytetään maahan asianomaisten ennätystenomistajien maiden pienoisliput osoittamaan, missä voimassa olevat KUL:n ja maailmanennätykset on saavutettu. Tietysti nämä liehuvat ennätysliput ovat omiaan yllyttämään kilpailijoita tekemään parastaan. Myös metallinumerot ovat hyppytelineitten luona osoittamassa, montako senttimetriä on kulloinkin hypättävissä oleva korkeus. Tuloskuuluttajat huolehtivat pituushyppykilpailun jokaisen tuloksen nopeasta ilmoittamisesta. Heti joka juoksukilpailun päätyttyä kolmen parhaan kilpailijan nimet ja tulokset merkitään kannettavaan mustaan tauluun.

Katselijat saavat siis »heti paikalla» tiedon kaikista saavutetuista kilpailutuloksista tarvitsematta muodostaa »Kiinan muuria» suorituspaikan ympärille, kuten on ollut laita aikaisemmissa mestaruuskilpailuissa. Tuollainen parveileminen ei mitenkään ole julkisten hienojen kilpailujen tapaista. J. L.

Huomattakaa! Huvimatkiilijat, jotka haluavat tilata asuntoja matkustajakodeissa, ilmoittakoot siitä kirjeellisesti osoitteella: neiti *Aura Eskelinen*, Helsinki, Aleksanterinkatu 12, Oy. Surdus Ab. viimeistään heinäkuun 20 p:ään mennessä. Samalla mainitkoot, milloin he saapuvat Helsinkiin, ja kuinka kauan aikovat oleskella siellä. Asunnot saadaan 15 markalla vuorokaudelta.

KILPAILUKUTSU

Meillä on täten kunnia kutsua KUL:n jäseniä osallistumaan urheilukilpailuihimme, jotka järjestämme asianomaisella luvalla ensi kesäkuun 30 p:nä klo 16 Kuopiossa. Kilpailuohjelmassa on 6-ottelu miehille: 100 m juoksu, kuula, pituushyppy, kiekko, korkeushyppy ja 1000 m juoksu ja 3-ottelu naisille: 100 m juoksu, kuula ja pituushyppy. Osanottoilmoitukset, mukaan liitettynä 10 mk. mieheltä ja 5 mk. naiselta, on lähetettävä kesäk. 22 p:ään mennessä hra A. V. Hartikaiselle, Kuopio, Kirkkok. 16.

Runsasta osanottoa toivotaan.

Kuopion Kuuromykkä-Urheilijain johtokunta.

Sisäasiainministeriö on myöntänyt Kuuromykkäin Urheiluliitolle luvan kerätä varoja numeroituilla keräyslistoilla koko maasta toukokuun 15 päivän 1934 ja elokuun 15 päivän 1935 välisenä aikana.

Keräyksen pääasiamieheksi on valtuutettu taiteilija Lauri Vainola Hausjärveltä.

Piakkoin lähetetään seuroille keräyslistoja, jotka johtokuntien tulee jakaa sopiville, luo-

tettaville henkilöille. Keräyspalkkio on 5 %. Seurat ovat vastuussa keräyksen toimittajista omassa piirissään.

Lontoon matka maksaa paljon rahaa, joten toivomme keräyksen saatavan heti vauhtiin, että mahdollisimman voimakas edustusjoukkue voitaisiin lähettää Lontoon olympialaisoihin.

Pohjoismaisen k.m. kongressin ja käsityö- näyttelyn aikana järjestää N.D.I. tavanmukaiset urheilukilpailut syyskuun lopulla Kööpenhaminassa. Liittohallitus on päättänyt, ettei Suomi virallisesti ota osaa p.o. kilpailuihin, vaan keskittää päähuomion Lontoon olympialaisiin. Jos kuitenkin löytyy urheilijoita, jotka ovat tilaisuudessa niihin osallistumaan joko omalla- tai seurojen kustannuksella, on kilpailulupa hyvissä ajoin pyydettävä Liittohallitukselta. Osanotolle ei panna esteitä, mikäli urheilija täyttää kohtuulliset vaatimukset urheilutuloksiinsa nähden. Liittohallitus.

Iltaman Hämeenlinnassa hauskoine ohjelmineen järjestää Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijat lauantaina 2 p. kesäkuuta klo 19 tyttölyseon huoneustossa. M.m. esitelmöitsijä saapuu Helsingistä. Kaikki urheilun ystävät ja myös Hämeenlinnan kuuromykkäyhdistyksen 10-vuotisjuhla-vieraat sydämellisesti tervetulleita Hämeenlinnaan!

Hämeenlinnaan matkustaville osanottajille on myönnetty 50 % alennus rautatiepiletien hinnoista. Alennus on voimassa 28 p. toukok.—8 p. kesäk. välisenä aikana. Ostettuun pilettiin on pyydetty lähtöasemalla leimaamaan »50 % alennus», eikä sitä saa antaa pois konduktöörille. Paluumatkaa varten saadaan osanottotodistuksia vapaasti Hämeenlinnan kokouspaikalta.

(Jatk. s:lta 58.) ESITELMÄPÄIVÄT . . .

malaisen teatterin syntymänä. Paitsi joitakin pienempiä näytelmiä, on hän kirjoittanut joukon lyrillisiä eli tunnelmarunoja, jotka ilmes-tyivät nimellä »Kanervalva». Merkittävin hänen teoksistaan on kuitenkin mestarillinen »Se. tsem-
män veljestä», joka ilmestyi v. 1870.

Eläessään ei Kivi saanut paljoakaan tunnus-
tusta osakseen. Päinvastoin varsinkin Aug. Ahlqvist (Oksanen) arvosteli ankarasti hänen tuotantoaan. Tämä osaltaan lienee vaikuttanut hänen mielenmasennukseensa. Vasta meidän päivinämme on Aleksis Kivi saanut sen arvon, joka hänelle kuuluu. Häntä pidetään yhtenä Suomen suurimpia runoilijoita sekä suomalaisen taidekirjallisuuden perustajana.

Harvinaisen arvokas esitelmä valaistiin var-
jokuvin. Sitä seuranneella väliajalla käytiin ravintolan antimien kimppuun. Hra A. V. Har-
tikainen kertoi Helsinkiin tekemältään matkalta. Lopuksi hajaannuttiin yöpuulle.

Sunnuntaina huhtik. 1 p. piti op. Ida Dahl-
ström jumalanpalveluksen kuuroidenkoululla klo 9. Klo 11 oli osanottajilla tilaisuus op. O. Hiekkalan johdolla tutustua Kuopion museon nähtävyyksiin. Mielenkiintoa herättivät Savu-
pirtti, monet merkilliset ja harvinaiset esineet. Olipa siellä lasikaapissa suuri joukko »rakkaita
sukulaisia» — apinoita, kuten laiskainen, pavi-
aani, mölyapina, simpanssi y. m. Komea riikin-
kukko sai Evvan tyttäret kadehtimaan höyhe-
niään . . . Hm! — Klo 13 kokoonnuttii jälleen
koululle. Esitelmän sarjaa jatkoi Kenraali
Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kuopion
osaston kodinhoidon neuvonjohtaja Talvi puhuen
pikkulasten hoidosta. Paha vain, että monet
perheenemännät puuttuivat tilaisuudesta, joten
esitelmä meni suureksi osaksi — miesväelle.
Eipä sen puolesta, etteikö se heille hyödyllistä
ole. Joutuuhan miesväki usein lasta lullaamaan.
— Esitelmä havainnollistutettiin kuvilla. Sitä
seurasi op. Paavo Brusilan esitelmä. Hän lausui
m. m.: Miksikä me urheilimme? Terveysdek-
semme. Mutta yksipuolinen urheilu kehittää
vain määrättyjä lihaksia, toisten jäädessä osat-
tomiksi urheilun tuottamasta hyödyistä. —
Jokapäiväisessä työssään tekee ihminen mää-
rättyjä ruumiinliikkeitä. Esim. suutari, räätäli,
puuseppä. Henkisen työntekijä kuten esim.

Kesäjuhla Kuopiossa. Järjestäessänne kesälomaa
muistakaa Kuopion Kuuromykkä-Urheilijain kesäjuhlaa heinä-
kuun 1 p:nä. 50 % alennus rautatiepiletin hinnoissa on
myönnetty. Kesäk. 30 p:nä on urheilukilpailut. Samana
iltana on vastaanottotilaisuus. Seuraavana päivänä on kävely-
retki Puijolle, josta marssitaan kalakukko-päivällisille kuu-
roidenkoululle. Samana iltana on kesäjuhla-iltama.

Huomio! 3000 m murtomaajuoksukilpailun osanottajat
kokoontuvat Hämeenlinnan tyttölyseolle lauantaina 2 p.
kesäk. klo 16, jolloin kilpailut alkavat täsmälleen klo 16.30
Ahvenistolla.

opettaja tekee työnsä aivoillaan. Kaikki nämä
eri ammattien harjoittajat tarvitsevat ruumiin-
liikuntaa pysyäkseen kunnossa. Sitä varten
on urheilu. Puhuja suositteli erityisesti viime
aikoina vauhtiin pääsystä *pesäpalloa* monipuoli-
sena liikunnan takia, jota se tarjoaa. (Miks'ei.
Missä viipyvät Helsingin, Turun y. m. k. m.
urheiluseurojen pesäpallojoukkueet? — Milan
huomautus.)

Puhujan mainio esitelmä ja asiallinen, selvä
esitystapa palkittiin vilkkain suosionosoituksin.
Rva Helga Hartikainen lausui onnistuneesti
runon »Terveys» ja hra A. V. Hartikainen
selosti Suomen Kuuromykkäin liiton ja kirja-
paino Surdus O. Y:n vuosikokouksia.

Klo 18 alkoi iltama kuuroidenkoululla. Lau-
suttuaan läsnäolijat tervetulleiksi, piti yhdis-
tyksen puheenj. op. O. Hiekkala esitelmän
Suomen ulkomaankaupasta ja valtion talou-
denhoidosta, mainiten valtion tärkeimmät tulot
ja menot v. 1933. Maamme ulkomaankauppa
oli melko edullinen, esim. vienti oli yli tuhat
miljoonaa mk. suurempi tuontia. Puheessa
tehostettiin, kuinka tärkeää on käyttää koti-
maisia tuotteita. Siten hyödyttää koko maata.
Työttömyys vähenee, kun työtä riittää tavarin
valmistamisessa ja ennen kaikkea raha ei mene
ulkomaille, kuten käy, jos ostanne ulkomaista
tavaraa.

Neiti Milja Kolarin lausuttua leikkilisen runon
»Karuhaikana» seurasi kuuroidenkoulun 8:n
luokan poikien voimisteluesitys voim. opetta-
jansa johdolla. Esitys oli hyvin onnistunut
ja olisi ollut toistettava. Yleisö palkitsi esiin-
tyjät jyrisevin käntentaputuksin. — Seuranneella
väliajalla nautittiin puuhakkain emäntäin val-
mistamat pullakahvit. Johtaja Uno Kahman
esitelmä, aiheeltaan isänmaallinen, selvitti mo-
nelle isänmaan ja isänmaanrakkauden merki-
tystä. — Seurasi sitten pieni yllätys. Hra A.
V. Hartikainen ilmoitti yleisölle yhdistyksen
omakotirahaston kartuttamiseksi näytettävän
elokuvia. Yleisön tarvitsi vain mennä koulun
alakerrokseen. Ja yleisö meni — mutta palasi
pian takaisin — nenä paria tuumaa pitempä-
nä! Olihan aprillipäivä, huhtikuun ensimmäinen!
Yleinen nauru seurasi lopultakin! Sitten saa-
tiin nähdä kuvaelma »Ilmarinen takoo Sam-
mon». Rva Helga Hartikainen lausui runon
»Tehtävämme suuri», jonka jälkeen vielä esi-
tettiin näytelmä »Kukkakaupassa», nti Anni
Häkkisen esittäessä pääosaa. Muista esiin-
tyjistä mainittakoon hra Martti Pirsken lysi-
tikäs nekeri.

Lopuksi tietenkin oli leikkiä. Leikittiin mo-
net vanhan kansan leikit, kuten »vedä verkkaa,
kudo sarkaa». Yhdistyksen puheenjohtaja op.
Hiekkala oli innokkaimpana leikissä mukana,
vetäen muut jörö-jukatkin, mukaan. Hauskaa
oli, sen myönsivät kaikki. — Iltamaa ja esitel-

mäpäiviä voi pitää onnistuneena. Paikallisen »lehtineekerinä» ei allekirj. tietenkään ole pätevä lausuntoa antamaan, oma kiitos haisee jne. — mutta toisipaikkakuntalaisten lausunnoista päätellen saattaa olla tyytyväinen.

(Mainittakoon lopuksi, että täällä Kuopiossa ajetaan järjestää oikein jymyjuhlat heinäk.—kesäk. vaihteessa. 50 % alennus rautatiellä on myönnetty, joten itsestään on selvää, että monen matka suuntautuu Kuopioon, varsinkin, kun juhlan tuloista osa luovutetaan K.U.L:n olympialaisrahaston hyväksi.) *Mila.*

USKOLLINEN KOIRA

(Jatkoa s:lta 122, N:o 10, 1933).

Ja kunnallisesimiehen virastossa, lyhyen kirjoittelemlalla käydyin keskustelun jälkeen, heidät vietiin muutaman talonpojan opastamana siihen paikkaan, joka oli määrätty heidän asunnokseen. Heidän oli kuljettava päivänlaskun valossa lainehtivia silmäkantamattomia viljeltoja pitkin. Lopulta he saapuivat erääseen varakkaan näköiseen maalaistaloon.

Samassa hetkessä kun uudet tulijat astuivat sisään portista, tavallisen näköinen, harmaan ja ruskeankirjava koira hypähti raivoissaan heidän päällensä, haukkuen mielettömästi. Talonisäntä ilmestyi ovelle katsomaan, mitä tapahtui, ja kunnallisesimiehen lähetti vaihtoi muutamia sanoja hänen kanssansa, nähtävästi selittäen asiaa. Sitten maanviljelijä kutsui viittauksella matkustajat sisään, johtaen heidät isoon, kivilattiaiseen huoneeseen, peräti siistiin, missä valtava tuli roihusi tilavassa takassa. Viittamalla hän kehoitti heitä istuutumaan ja lämmittelemään . . . Muutamat bretagnelaispähineiset naiset ja lapset katsoa töllistivät uteliaasti uusiin tulijoihin. Hra ja rva Fortin — se oli heidän nimensä — tunsivat itsensä kovin vieraisiksi ja yksinäisiksi. Jospa he olisivat voineet puhua ja kertoa traagillisia seikkailujaan, joilla he olisivat virittäneet uusissa isännissä mielenkiintoa ja harrastusta! Kuinka toisella tavalla heidät olisikaan silloin lausuttu tervetulleiksi! Mutta he olivat mykkiä, yhteys oli mahdollon heidän ja isäntäväen välillä.

Väristen kylmästä, väsymyksestä ja surusta rva Fortin istui kyyryllään tilavassa liedennurkassa, ja äkkiä hän tunsu jonkin keveästi painavan polviaan; se oli koiran pää, koiran, joka hetki sitten oli tehnyt velvollisuutensa haukkumalla heitä, mutta joka oli sitte tyyntynyt. Ja nuuskittuaan heitä hetkisen, se osoitti ystävällistä mieltä heitä kohtaan! Se paneutui istumaan rva Fortin ääreen, se nuoleskeli hänen päätänsä, heiluttaen häntänsä, ja katsoi ilmeikkäästi ja kaunopuheisesti! Se ilmeisesti puhui heille ilman sanoja, mutta koko eläimen-

sielullaan: »Pakolaisparat, te olette minun kaltaisiani. — Te ette voi saada itseänne ymmärteyksi, te ette voi ilmaista ja surujanne! Oi, olkaa rauhalliset. Minä rakastan teitä, minä olen teidän ystävänne, suojelijanne ja puolustajanne!» Ja Fortinit, jotka olivat hetki sitten niin alakuloiset, huokasivat ja katsoivat koiraan, ja sitten katsoivat toisiinsa onnellisin, luottavaisin hymyin. He eivät enää olleet yksinäisiä, he olivat saaneet ystävänsä vihdoinkin!

Koira »Vaarallinen» osoittautui Fortinien uskollisimmaksi seuralaiseksi. Se oli antanut koko sydämensä näille kahdelle tuntemattomalle ihmiselle, ja piti heistä enemmän kuin toisista talon asujamista, yksin isännästäkin, joka oli hoitanut sitä syntymästä asti. Se saattoi heidät kaikkialle, seurasi heitä varjon tavoin kävelyretkillä.

Kesäaikana Fortinit viettivät mieluummin aikansa ulkosalla. Erään kauniin puun juurelle, jonka hopeaiset oksat välkkyivät lehvien alta, hra Fortin asetti taulunjalustan ja maalasi tauluja, sillä hän oli etevä taiteilija. Hänen vaimonsa istui aivan hänen vieresssä ja kirjaili kaunista ompelusta. »Vaarallinen» paneutui pitkälleen heidän jalkainsa juurelle. Se makasi tuntikausia aivan hiljaa, katsellen, heitä silloin tällöin uskollisesti. Oli turhaa pelätä, että joku kulkuri tahi ryöväri olisi voinut loukata Reimsin kuuromykkiä. Varmasti »Vaarallinen» olisi repinyt heidät.

Sunnuntaisin Fortinit, ollen hartaita roomalaiskatolilaisia, eivät koskaan jättäneet käymättä messuilla kylän kirkossa. Silloin heillä oli aina täysi työ estäessään »Vaarallista» astumasta heidän perästään rauhalliseen bretagnelaiseen pyhäkköön. Niin pian kuin he tulivat ulos, he näkivät ystävänsä kärsivällisesti odottelemassa päivänpaisteessa kirkon aukiolla. Heti kun »Vaarallinen» huomasi heidät, se hyppeli ja tanssi heidän ympärillään rajattoman ilon valtaamana. Ja se oli nautinto heille. — Tätä kesti yli vuoden.

Muuana päivänä Fortinit saivat kirjeen erältä sukulaiseltaan, joka oli myös reimsiläinen pakolainen jossakin kaukaisessa kaupungissa. Hän pyysi heitä asumaan luokseen. Koska he olivat kovin yksinäisiä kylässä, huolimatta heidän koiraystävänsä liikuttavasta rakkaudesta ja isäntäväkensä ystävällisyydestä, he päättivät hyväksyä sukulaisensa tarjouksen. Heidä suretti kovin jättäessään »Vaarallisensa», mutta he ajattelivat, että he voivat palata nautimaan sen luokseen ainaseksi. Niin he läksivät suudeltuaan koiran pörröistä päätä.

Muutamia viikkoja jälkeenpäin, saatuaan asiansa järjestetyksi, hra Fortin palasi kylään hakemaan koiran — hänen koiransa nyt. Häntä hymyilytti ajatellessaan tuoda tämä ystävä kotiinsa. Mutta, mikä tuskallinen yllätys!

Maalaistalon piha oli autio, vain maanviljelijä tuli vastaan kädet ojennettuina. Ensimmäiset tervehdykset vaihdettua, taiteilija otti muistikirjansa ja kynän, ja kirjoitti nopeasti tämän ainoan sanan: »Vaarallinen?»

»Kuollut», vastasi. Ja nähtyään Fortinin hämmästyksen, hän lisäsi: »Kuoli suruunsa teidän lähtönne johdosta. Se etsi teitä kaikkialta, kieltäytyi syömästä ja juomasta, ulvoi yötä päivää ja tuli laihaksi kuin luuranko! Eräänä päivänä me löysimme sen kuolleena teidän huoneenne oven ääressä.

Eivätkä Fortinit unohtaneet »Vaarallista», heidän pakolaisuutensa lohduttajaa. He kertoivat tämän kertomuksen. Lienee tuskin mitään liikuttavampaa kuin kertomus »Vaarallista», joka oli pysynyt kahden kuuromyökkäpakolaisen uskollisena ystävänsä kuolemaansa saakka. *Suomentanut J. L.*

TOTEUTUNUT UNI

Siitä on kulunut jo muutamia vuosia, kun sen unen näin, mutta se on säilynyt muistisani. Harvoinhan sellaista sattuu, että unet toteutuvat, mutta kerran sattui minulle niin.

Olin silloin vielä lapsi, enkä ollut vielä käynyt missään kuuromyökkäinkoulussa. Eikä ollut vielä tietoakaan mihin kouluun pääsisin, sillä entinen opettajani P. Rantaruusu, juuri parhaillaan suoritti tiedusteluja, mihin kouluun pääsisin.

No niin, kerronpa uneni.

Olin olevinani jossakin ja edessäni oli suuri valkea rakennus, jossa oli kolme ovea. Menin sisään keskimmaisesta ovesta, joka oli suurin. Eteeni tuli korkeat portaat. Aloin nousta niitä ylös, nousin aina vaan ylemmäksi, viimein aukeni eteeni suuri huone, jonka kaksi pilaria erotti käytävästä. Siinä oli suuret ikkunat. Ikkunain alla oli pitkä pöytä ja sen ympärillä vieräsi vieraissa tuoleja. Molemmilla sivustoilla oli samanlaiset pöydät ja tuolit, pilarien kohdalla oli pienemmät pöydät. Seisoin ja ihmettelin mihin kokoushuoneeseen olen oikeastaan tullut ja siihen heräsin.

Kului jonkun aikaa. Matkustin Oulun kuuromyökkäinkouluun. Saavuin koulun pihalle. Näin edessäni asuntolan. Se tuntui niin ihmeellisen tutulta. Menin sisään keskimmaisesta ovesta ja eteeni tuli portaat, aloin nousta niitä ylös ja eteeni aukeni suuri huone. Kaikki tuntui ihmeellisen tutulta. Ihmettelin itsekseni, missähän olen tuon kaiken nähnyt ennen ja sitten muistin uneni.

Siitä on kulunut vuosia ja yksityiskohdat ovat unohtuneet, mutta pääpiirteissään sen muistan.

Te muut joille ehkä on sattunut, että uni on toteutunut, kertokaa Tekin. *A. S.*

Tietoja kotimaasta

Jumalanpalveluksia kuuromykkäille pidetään toukokuulla m.m.

Turussa sunnuntaina 27 p., jolloin poisjääneet oppilaat lasketaan H. Ehtoolliselle. Toimitus tapahtuu samassa kirkossa kuin edellisinäkin vuosina. Ehtoollisjumalanpalvelukseen toivotaan kuuromykkien ympäristöseurakunnistakin osaa ottavan.

Porvoossa lasketaan oppilaat H. Ehtoolliselle toukokuun 29 p. iltapäivällä kuuromykkäinkoululla. Silloin vanhemmatkin kuuromykkäät ovat tervetulleet. *H. Nyberg.*

70 vuotta täytti *Herman Naarala* huhtikuun 28 p:nä Alavudella. Hän on syntynyt Pihlajavedellä. Hän on käynyt Pietarsaareissa 1 vuoden koulua jatkaen vielä Turun viitotomakoulussa 2 vuotta ja lopetti koulunsa vuonna 1882. Koulusta päästyään hän meni kotiinsa. Joutuen sitten naimisiin Kuortaneelta *Amalia Märijärven* kanssa ostivat itselleen pienen talon Alavudelta. Me Alavuden kuuromykkäät toivotamme hänelle onnea ja siunausta elämän iltaan saakka.

Helmikuun 26 p:nä kuoli *Sanna Liisa Haapanen* Alavudella 57 vuoden ikäisenä. Hän oli *Anna Heikelin* oppilaana Pietarsaaren koulussa. Koulusta päästyä hän on ollut palveluksessa monessa talossa; viimein vanhuuden heikontamana joutui kunnalliskotiin, jossa hän nyt pääsi toivomaansa lepoon.

Hämeenlinnan Kuuromyökkäinyhdistyksen toiminnasta kuluneena vuotena 1933. Kokouksia on pidetty 6 kertaa, juhlia 2, Herran Eht. jumalanpalveluksia 1, huviretkiä 2, Rovasti käynyt 2, johtokunta kokoontunut 11 kertaa. Jäseniä oli vuoden alussa 32 henkeä, vuoden lopussa 26 henkeä, eronnut 5 naista ja 1 mies. Yhdistyksen varat: säästö v:lta 1932 Smk. 851:90, tulot v. 1933 Smk. 1,573:25, menot v. 1933 Smk. 972:20, säästö v:lle 1934 Smk. 601:05. Hartaushetkiä: rovasti Nyberg 2 kertaa, neiti Nyström 1, yhdistyksen sihteeri 6 kertaa. Esitelmää, puheita, kertomuksia y.m. on yhdistyksen jokaisessa kokouksessa ollut runsaasti. Niitä ovat pitäneet rov. Nyberg, hra J. Sundberg, nti A. Nyström ja melkein kaikki jäsenet itse. Esitelmät ovat sisältäneet: Suomen historiaa, matkakertomuksia, päivän tapahtumia, terveydenhoitoa y.m.

Merkittävimpiä tapauksia yhdistyksen toiminnassa kuluneena vuotena olivat rov. Nybergin, yhdistyksen kunniajoht., 25-vuotisjuhla huhtik. 17 p. Silloin saapui myös ensi kerran rovastin rouva *Helmi Nyberg* yhdistyksen vieraaksi. Myöskin rovastin 60-vuotis-syntymäpäivä. Yhdistyksen ensimmäinen kunniajäsen rva *Emma Hedman* täytti lokak. 10 p. 70 v. Yhdistyksen lähetystö kävi esittämässä hänelle yhteiset kunnioittavimmat onnittelet ja muistolahjan.

Kirjallisuutta on yhdistyksellä noin 35 kirjaa, lehtiä tulee *Kansan Kuvalehti*, *Kuuromykkäin Lehti*, *Joululehdet* y.m.

Elämä yhdistyksessä on ollut kohtalaisen vilkasta. Sairautta ja työttömyyttä jonkun verran.

Yhdistyksen puheenjohtajana on ollut v. 1933 hra *H. Ylén*, varapuh.joht. ja sihteerinä rva *Ida Ylén*. Johtokunnan jäseninä nti *Kaisu Valtari*, hrat *I. Valtonen* ja *Vaala Kaurela*. Tilintarkastajina tyttölyseon johtajat maisteri *Kyllikki Sarlin* ja opettajat nti *Rauha Enkvist*,

Apurahaa ei yhdistys ole kireän taloudellisen ajan tähden enää saanut kaupungin valtuustolta.

Hämeenlinnassa, helmikuulla 1934.

Ida Ylén, sihteeri.

Seinäjoen k.m. yhdistyksen vuosikertomus v:lta 1933. Yhdistys on toiminut entiseen tapaan. Vuosikokous pidettiin 6 p. tammik. Seinäjoen yhteistalossa.

Yhdistyksen 5:s toimintavuosi on mennyt samalla tavalla kuin ennen. Jäsenluku on 46, niistä vakinaisia 23, vuosijäseniä 20 ja vapaita jäseniä 3.

Yhdistyksen tilit osoittavat säästöä edelliseltä vuodelta Smk. 2,027:35, tuloja Smk. 549:75, menoja 370:25 ja siis säästöä tälle vuodelle Smk. 2,206:85.

Yhdistyksen puheenjohtajana toimii Antti Härmä, varapuheenjoht. Matti Ylivaara, sihteerinä Kustaa Somppi ja rahastonhoitajana Alli Härmä. Johtokunnan jäseninä Aini Silvasti ja Matti Turja, varajäseninä Maritta Mannila ja Hannes Sorsa. Johtokunta on kokoontunut 6 kertaa.

Yhdistys on pitänyt 8 kokousta, niistä on ollut 1 joulujuhla, 1 esitelmäpäivä. Sähkösanomia on lähetetty 3.

Jäsenistä on kuollut Saimi Virtanen o.s. Ojonen ja maanviljelijä Niilo Hakola.

Seinäjäki 3. 4. 1934.

Kustaa Somppi.

Toimintavuosi 1933. Turun Kuuromyökkäinyhdistys, Turku, Yliopistonkatu 6.

Jäsenluku: vuoden alussa naisia 37, miehiä 34; lisääntynyt n. 6, m. 3; eronut n. 2, m. 2; vuoden lopussa n. 41, m. 35, yhteensä 76.

Haaraosaston kokouksia 47, iltamia 6, juhlia 4, johtokunnan kokouksia 13. Esitelmiä ja puheita haaraosaston toimesta 89, keskushallinnon toimesta 3. Kuvaelmia ja näytelmäkappaleita 12, elokuvia 2, hengellisiä iltamia 4, esitelmiä ja puheita 15.

Jäseniä voimisteluseurassa 46, raittiusseurassa 40 ja Shakkiseurassa 16.

Kirjojen luku 265 ja lehtien luku 8. Apurahaa saatu Smk. 4,000:— . Edellisen vuoden säästö Smk. 28,750:29, tulot Smk. 13,280:95, menot Smk. 22,562:80, säästö Smk. 19,468:44. Huom.! 10,000 mk. siirretty omakotirahastoon.

Haaraosaston puheenjohtajaksi ja rahastonhoitajaksi valittu kuluvaksi vuodeksi 1934 E. Savisaari, varapuheenjohtajaksi J. Lehtimäki ja sihteeriksi J. Heino.

Lesken roppo Smk. 1,152:90, Loa Sahlbergin rahastossa Smk. 1,032:65 ja omakotirahasto Smk. 110,685:25.

Turussa 26 p. helmikuuta 1934.

E. Savisaari.

Luokkakokous Kuopiossa. Kutsumme täten kaikkia v. 1914 Kuopion kuurojenkoulusta pois päässeitä opett. Oksasen, rva Koposen ja rva Lampénin luokkien oppilaita luokkakokoukseen Kuopiossa tulevan heinäkuun 1 päivänä verestämään yhdessä 20-vuotismuistoja. Pyydetään ilmoittautumaan allekirjoittaneelle rva Aili Sihvolalle, os.: Inkeroinen, kesäkuun 24 päivään mennessä. Kokouksen osanottajat saavat rautateillä 50% alennuksen samaan aikaan Kuopiossa pidettävien urheilujuhlien johdosta.

Kokoonkutsujat:

Aili Sihvola.

Rurik Pitkänen.

Kymmenvuotis-merkkivuottansa juhlii Hämeenlinnan kuuromyökkäinyhdistys sunnuntaina 3 p. kesäk. klo 13 Perttulan Norjanmäellä. Juhlan ohjelma järjestetään arvokkaaksi. Juhlissa on saatavissa sekä hengen että ruumiin ravintoa ja paljon arvokasta nähtävää.

Rautatiehallitus on myöntänyt 50% alennuksen rautatiellä. Pitempimatkaisille hommataan yöpymiskortteeri.

Kokoonnutaan tyttölyseolle klo 10, josta linja-autolla lähdetään Perttulaan klo 13. — Sydämellisesti tervetuloa!

Riihimäen k.m. yhdistys tekee huviretken 16 p:nä kesäkuuta Lappilaan Arvo Leimun omaan kotiin. Seuraavana aamuna lähdetään sieltä jonkun matkan päässä olevalle järvelle jos on kaunis ilma. Koetetaan saada hyvää ja hauskaa ohjelmaa. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

Varapuheenjohtaja.

Kiitos. Pyydän täten sydämellisesti kiittää Riihimäen k.m. yhdistyksen jäseniä ja kaikkia ystäviäni, jotka lahjoilla ja onnentoivotuksilla minua muistivat 70 vuotta täyttäessäni.

Aliina Simola.

Kiitän kaikkia, jotka ystävällisellä huomaavaisuudella lahjoin, kirjein y.m. muodossa muistivat minua täyttäessäni 50 vuotta. Kuopiossa 11. 4. -34.

Henrika Hämäläinen.

KOKOUKSIA

Alavuuden Kuurom. Yhdistys pitää *kokouksensa* helluntaisunnuntaina 20 p:nä toukokuuta Naaralan talossa. *Toimikunta.*

Kyminlaakson Kuurom. V.- ja U.-seura „Tähti“
toimeenpanee

15-vuotisjuhla-iltaman

Kotkassa, kaupungin uuden kansakoulun juhlasalissa toukokuun 20 p:nä kello 18.

Ohjelmasta mainittakoon m.m.:

KUL:n puheenjohtaja hra Eino Karilaan juhlapuhe, näytelmä: »Ruvetkaa mylleröimään» y.m., y.m.

Laaksokunnassamme sekä myös muualla asuvat kuurot ja heidän ystävänsä ovat kaikki tervetulleet tilaisuuteen!

Vaasan Kuuromyökkäinyhdistys

järjestää

ILTAMAN

Tulot
omakoti-
rahastoon.

hauskoine ohjelmineen helluntaipäivänä toukokuun 20 p:nä klo 17 Palosaaren suomalaisessa kansakoulussa.

Kaikki sydämellisesti tervetulleet!

J O H T O K U N T A.

LAHDEN KUUROJEN YHDISTYS

järjestää

HELLUNTAI-ILTAMAN

Lahten Lyseolla 20 p:nä toukokuuta kello 18 (6 ip.)

Ohjelma on monipuolinen. Herra John Sundberg saapuu esitelmöimään. Mahdollisesti 21 p. toukok. käynti Urajärven kartanon museossa linja-autolla. Ilmoitetaan lähemmin iltamatilaisuudessa. — Tervetuloa!

KUUROMYKKÄIN LEHTI

Suomen Kuuromyökkäinliiton äänenkannattaja

Ilmestyy Helsingissä kerran kuukaudessa, kuun alkupäivinä.

Toimittajat: Huugo Nyberg, vastaava, Johanneksentie 4. Rurik Pitkänen, toimitussihteerinä, Liisankatu 27, E. Käsi-
kirjoitukset lähetettävä ennen kuukauden loppua ehtiäkseen seuraavaan numeroon.

Lehden konttori: Johanneksentie 4. Ottaa vastaan tilauksia ja ilmoituksia. Lehteä voi myöskin tilata postista ja asiamiehiltä.

Tilaushinta: 20 markkaa vuosikerta. Puolen vuoden tilauksia ei vastaanoteta.

Ilmoitushinnat: Kertailmoituksista 50 penniä palstamillimetritä. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 10 markkaa. Kuolinilmoitukset 20 markkaa. Postikulujen välttämiseksi pyydetään maksu lähettämään ilmoituksen mukana lehden konttoriin.